

Franz Wurm

König

auf dem Dach

Král na střeše

TRIADA

EDICE
DELFIN

SVAZEK
STÝ
OSMDESÁTÝ
PRVNÍ

FRANZ WURM
KÖNIG AUF DEM DACH
EINE AUSLASSUNG
KRÁL NA STŘEŠE
VÝPUSTKA

PŘELOŽILA VĚRA KOUBOVÁ

TRIÁDA
2018

Franz Wurm
König auf dem Dach
Eine Auslassung
Král na střeše
Výpustka

© Franz Wurm – heirs, 2018
Translation © Věra Koubová, 2018
ISBN 978-80-7474-195-1
ISBN (PDF) 978-80-7474-304-7
ISBN (ePub) 978-80-7474-305-4
ISBN (mobi) 978-80-7474-306-1

Král na střeše
Výpustka

*Se vzpomínkou na Gutzu Rederovou
a naši střechu.
K uctění památky Gisely Lindemannové.*

Výpustka? Kdo vypouští, ten vydává, něco ze sebe uvolňuje, něčemu zadržovanému propůjčuje volnost a svobodu, je výpustí, která po proudu vysílá svou zprávu. Výpustkou může být ale na druhé straně i samo vypuštění, totiž vynechané, někdy přímo odpad a výkal, a zbude po něm prázdno, nezřídka ku prospěchu zbytku. A výpustka může být i rozpustilá: což třeba hádanka, která hledá slova tak, že z nich část vypouští, upouští od něčeho a rozpouští formu ve prospěch jiné. Ještě jinak rozpouštění sádkla. Zahřejeme-li je, nevypouští ze sebe nic, ani z něho nic nemizí, jen se roztéká a při zchlazení opět tuhne. Získáme tak vyškvařené sádklo a v něm, pokud je předtím nescedíme, škvarky (Grammeln, Greubi, Grieben, cretons, greaves) a to dohromady – sádklo se škvarky – dá báječnou pomazánku, která je ovšem, od té doby, co jsme si vyvzpomněli cholesterol, prožlukle nezdravá. K pomazánce patří přirozeně chleba... Škvarky však (Grammeln, cretons, Greubi, Grieben, greaves), obzvlášť jsou-li křupavé, si můžeme vychutnat i bez chleba, ano, vychutnat. Solíme dle potřeby.

Pro leckoho nic neobvyklého, a obvyklé, běžné věci s oblibou pociťujeme jako banální. Banalitu, otřepanou frází a klišé známe dobře; každý jim rozumí; každý jim, docela bezděky, rozumí jinak; ano, každý pak každému rozumí už jen jinak, tedy špatně; docela bezděky a nevědomky.

Banalities, klišé a otřepané fráze se ale někdy vyšinou: zbloudí-li do (zdánlivě?) nepřiměřeného kontextu – a co jiného je vyšinnost, co jiného takzvané šílenství? – jako tento král na tuto střechu... Ale ne, nemám tu co říkat a ani dokazovat nic nechci. Nanejvýš bych rád ukázal, že srozumitelně sdělovat je možné – alespoň v to doufám –, když zamířím na hlavu, abych se trefil pod pás, místo naopak. Možná je i tohle poetika; v každém případě však metoda, a já nebudu na vině, jestliže se hlava odmítne stát průchodem k břichu. Přijde pak zkrátka zkrátka.

Jen zbude otázka, co je to „srozumitelně“, a co vůbec znamená rozumět. A zbude i nadále.

Na přemýšlení je pořád času dost potom. Tím pravda není řečeno, že by se vyplatilo. Nemyslí nám prostě vždy jen hlava.